

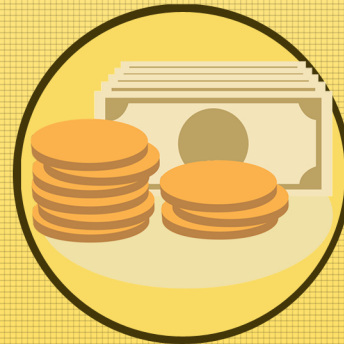

پژوهشکده‌ی آمار

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بین سال‌های

۱۳۹۰-۱۳۹۸

اسفند ۱۳۹۸

پژوهشکده‌ی آمار

اسم الله الرحمن الرحيم

شناسنامه نشریه	
EC-1-2-98-11	کد گزارش
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸	فارسی
Fixed Capital Formation Analysis 2012-2020	انگلیسی
سرمایه ثابت خالص، تولید ناخالص داخلی، تشکیل سرمایه ثابت	واژه‌های کلیدی
محمد غلامی	نویسندگان
عزیزاله فرهادی	ناظر علمی
پژوهشکده‌ی آمار،	ناشر
پژوهشکده‌ی آمار، تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر، خیابان شهید فکوری، شماره‌ی ۱۴۵.	نشانی
کد پستی: ۱۴۱۳۷۱۷۹۱۱	
اسفند ۹۸	زمان انتشار
۸۸۶۳۰۴۴۰-۳	تلفن
research@srtc.ac.ir	پست الکترونیک

♦ مسئولیت آرا و نظرهای ارائه‌شده در گزارش بر عهده‌ی نویسنده یا نویسندگان است.

♦ حق مالکیت معنوی این گزارش تحلیلی متعلق به پژوهشکده‌ی آمار است و نقل مطالب فقط با ذکر مأخذ مجاز است.

صفحه‌بندی:

طاهره امینی

طرح جلد:

ساناز مهندسی

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸

محمد غلامی

* مقدمه

سازمان ملل که آخرین ویرایش آن مربوط به سال ۲۰۰۸ است مورد بحث قرار گرفته است. منشأ توجه به نقش تشکیل سرمایه ثابت در رشد اقتصادی به مباحث کوزنتس در دهه ۱۹۳۰ مربوط می‌شود و سنجش استاندارد آن در دهه ۱۹۵۰ ارائه شد. از نظر آماری این متغیر به سنجش کسب دارایی‌های جدید یا بهبود دارایی‌های موجود توسط کسب‌وکارها، دولت و خانوار می‌پردازد و نشان‌دهنده میزان ارزش افزوده سرمایه‌گذاری شده در یک اقتصاد است.

اندازه‌گیری تشکیل سرمایه در عمل برای گروهی از دارایی‌ها صورت می‌گیرد و ویژگی مهم آن این است که این نوع دارایی‌ها هرگز نمی‌توانند همگن باشند و در واقع ترکیبی از کالاهای مشابه هستند. بحث سنجش تشکیل سرمایه ثابت دارای پیچیدگی‌ها و نیازمند ریزداده‌هایی هست که بدون وجود آنها نمی‌توان به محاسبات دقیقی دست یافت. به دلیل نقش محوری سرمایه‌گذاری در اقتصاد، لازم است که اجزای آن به دقت اندازه‌گیری شود. عمده ادبیات موضوعی با مبانی نظری اندازه‌گیری سرمایه در ارتباط بوده و مهم‌ترین نظریه در این زمینه نظریه کمبریج است. یک مشکل اجرایی اساسی در اندازه‌گیری سرمایه اندازه‌گیری آن در نبود مبادلات

توسعه اقتصادی نیازمند شرایط تاریخی و ساختارهایی است که بدون وجود آن سرمایه‌گذاری‌ها و تلاش‌ها راه به بیراهه می‌برد. در این میان دسترسی به اطلاعات درست و برنامه‌ریزی بر اساس آن می‌تواند به‌عنوان راهنمایی بر پیمایش مسیر به ما کمک کند تا نسبت به شناسایی نقطه‌ضعف‌ها و تصحیح خطاها اقدام نماییم. بر این اساس در این جا سعی شده است تا با تحلیل اطلاعات موجود و برجسته کردن نکات مهم این اطلاعات در ۸ سال گذشته بتوانیم تصویری درست از وضعیت مهم‌ترین متغیر اقتصادی یعنی سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه را ارائه کنیم. اطلاعات تشکیل سرمایه بنا به ماهیت آن دارای اهمیت زیادی در مباحث توسعه و الگوهای اقتصادی دارد

* بررسی سهم تشکیل سرمایه ثابت از تولید ناخالص داخلی

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص یک مفهوم اقتصاد کلان است که روش‌های سنجش آن به تفصیل در نظام حساب‌های ملی

محمد غلامی سرپرست گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار هستند.

مختلف دارای فرصت ویژه‌ای برای استفاده کاربران فراهم می‌کند تا با توجه به اصل بی‌طرفی این مرکز داده‌ها را با اطمینان مورد استفاده قرار دهند.

* بررسی سهم تشکیل سرمایه ثابت بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸

شاخص سهم تشکیل سرمایه در تولید ناخالص داخلی نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری در کل تولید ناخالص داخلی است و به‌عنوان درصدی از محصول ناخالص داخلی مورد محاسبه قرار می‌گیرد. این شاخص نشان‌دهنده فرایندها و الگوهای فعالیت‌های تولید اقتصادی بوده و به‌عنوان یک عامل مهم فرایند توسعه پایدار در کشورهای درحال توسعه تلقی می‌شود که افزایش آن جزو اهداف همه کشورها تلقی می‌شود.

اطلاعات جدول ۱ حاکی از آن است که رقم تشکیل سرمایه از ۱,۳۵۱,۳۹۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به رقم ۴,۰۴۲,۴۰۵ میلیارد ریال در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ رسیده است. همچنین این جدول حاکی از آن است که ارقام تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های جاری علی‌رغم ۹ ماهه بودن از رقم سال ۱۳۹۷ پیشی گرفته است، ارقام تشکیل سرمایه ثابت به قیمت جاری حاکی از رشد نسبتاً مداوم این متغیر در طول این هشت سال است. این موضوع می‌تواند به‌عنوان نشانه‌ای مثبت از تغییر نگرش کسب و کارها به آینده اقتصادی کشور تلقی شود.

بررسی بیشتر جدول ۱ حاکی از آن است که سهم تشکیل سرمایه ساختمان طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸ از ۱۳ درصد در تولید ناخالص داخلی کاهش پیدا کرده و در نهایت در سال ۱۳۹۸ به سهمی برابر با تشکیل سرمایه ماشین‌آلات یعنی ۹ درصد رسیده است. بیشترین سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در تولید ناخالص داخلی در این هشت سال با ۲۰ درصد مربوط به سال ۱۳۹۰ و کم‌ترین آن با ۱۵ درصد مربوط به سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ است. سهم تشکیل

اقتصادی قابل مشاهده، چگونگی سنجش آن است. یک رابطه واضح بین ارزش یک دارایی و ظرفیت تولیدی حال و آینده آن وجود دارد و یکپارچگی سنجش مؤلفه‌های تشکیل سرمایه به مفهوم در نظر گرفته شدن این رابطه است. تمایز بین جنبه‌های ثروت و تولید از سطح دارایی‌های فرد، سازمان و شرکت حاصل می‌شود.

در راهنمای نظام حساب‌های ملی (۲۰۰۸) تشکیل سرمایه ثابت ناخالص این طور تعریف شده است:

«تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از طریق ارزش کل تحصیل منهای واگذاری دارایی‌های ثابت یک تولیدکننده در دوره حسابداری به‌علاوه بعضی مخارج مشخص شده در خدماتی که به ارزش دارایی‌های تولید نشده می‌افزاید اندازه‌گیری می‌شود».

از این رو لازم است تا تمامی کالاها و خدمات عرضه شده به اقتصاد از طریق تولید، واردات یا واگذاری دارایی‌های تولید شده باید برای صادرات، مصرف (واسطه یا نهایی) یا به‌عنوان بخشی از تشکیل سرمایه ثابت استفاده شود. خط مرزی بین آن محصولاتی که در اقتصاد باقی می‌مانند و برای مصرف به کار می‌روند و آن محصولاتی که برای تشکیل سرمایه استفاده می‌شوند به‌عنوان حد و مرز دارایی شناخته می‌شود. حد و مرز دارایی برای دارایی‌های ثابت عبارت از کالاها و خدماتی است که برای مدت بیش از یک سال در تولید به کار می‌رود.

هدف این گزارش بازبینی یا اظهار نظر در نحوه سنجش اطلاعات تشکیل سرمایه نیست و مراکز آماری با استفاده از روش‌ها و راهنماهای بین‌المللی توصیه شده اقدام به اخذ اطلاعات و محاسبه آن می‌کنند. اطلاعات تولید شده در ایران توسط دو منبع آماری مستقل از هم یعنی مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی تولید می‌شود. اطلاعات تولید شده از سوی مرکز آمار ایران با توجه به مرجعیت و استفاده از اطلاعات طرح‌ها و صورت‌های مالی

جدول ۱- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، محصول ناخالص داخلی و سهم تشکیل سرمایه از تولید ناخالص به قیمت‌های جاری (ارقام به میلیارد ریال و سهم به درصد)

سال	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات	تشکیل سرمایه در ساختمان	محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از GDP	سهم تشکیل سرمایه ماشین‌آلات ناخالص از GDP	سهم تشکیل سرمایه ساختمان از GDP
۱۳۹۰	۱,۳۵۱,۳۹۲	۵۰۸,۴۷۶	۸۴۲,۹۱۶	۶,۶۸۹,۷۳۴	۲۰	۸	۱۳
۱۳۹۱	۱,۵۲۳,۹۵۵	۶۵۴,۸۲۰	۸۶۹,۱۳۵	۹,۱۱۴,۹۴۲	۱۷	۷	۱۰
۱۳۹۲	۲,۱۱۱,۵۱۷	۹۸۹,۱۸۴	۱,۱۲۲,۳۳۳	۱۲,۲۱۹,۷۳۷	۱۷	۸	۹
۱۳۹۳	۲,۳۶۶,۸۹۵	۱,۱۲۸,۳۸۰	۱,۲۳۸,۵۱۵	۱۲,۸۷۲,۹۱۷	۱۸	۹	۱۰
۱۳۹۴	۲,۲۴۵,۴۲۹	۱,۰۳۳,۹۹۷	۱,۲۱۱,۴۳۲	۱۲,۳۱۴,۲۲۰	۱۸	۸	۱۰
۱۳۹۵	۲,۱۹۵,۶۰۹	۱,۰۸۳,۵۹۸	۱,۱۱۲,۰۱۱	۱۴,۱۰۳,۲۳۲	۱۶	۸	۸
۱۳۹۶	۲,۵۲۲,۰۲۴	۱,۲۱۴,۰۳۴	۱,۳۰۷,۹۹۰	۱۶,۹۶۳,۱۳۲	۱۵	۷	۸
۱۳۹۷	۳,۵۴۹,۶۳۲	۱,۶۶۵,۲۰۲	۱,۸۸۴,۴۳۰	۲۴,۳۱۳,۷۶۹	۱۵	۷	۸
*۱۳۹۸	۴,۰۴۲,۴۰۵	۱,۸۵۳,۹۹۱	۲,۱۸۸,۴۱۴	۲۴,۳۷۲,۲۹۴	۱۷	۸	۹

مأخذ داده‌ها: مرکز آمار ایران، جداول فصلی حساب‌های ملی، ارقام مربوط به سال ۱۳۹۸ شامل ۹ ماه از سال است.

کرده و به ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۷ رسیده است و با توجه به آمار ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ به نظر می‌رسد این روند کاهشی همچنان تداوم پیدا کند.

بررسی سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ماشین‌آلات از تولید ناخالص داخلی حاکی از کاهش نسبی آن از ۸ درصد به ۷ درصد است. این در صورتی است که سهم تشکیل سرمایه ساختمان از GDP طی این سال‌ها کاهش بیشتری داشته و به کم‌تر از نصف رسیده است به نحوی که این سهم از ۱۳ درصد رسال ۱۳۹۰ به ۶ درصد در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ کاهش پیدا کرده است.

* بررسی رشد تشکیل سرمایه

گزارش مرکز آمار ایران از رشد اقتصادی و رشد تشکیل سرمایه حاکی از آن است که سال ۱۳۹۱ با دارا بودن ۱۷ درصد رشد منفی در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص و ۲۶ درصد رشد منفی در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بخش

سرمایه ناخالص در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ به ۱۷ درصد رسیده است که نسبت به دو سال قبل‌تر خود ۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

برای درک بهتر ارقام و متغیرهای اقتصادی بهتر است این ارقام در قالب قیمت سال پایه و با حذف آثار تغییرات قیمتی مورد ارزیابی قرار گیرد. به همین منظور در جدول ۲ ارقام تشکیل سرمایه ثابت و تولید ناخالص داخلی بر اساس سال پایه ۱۳۹۰ آورده شده است. بر اساس جدول ۲ مشاهده می‌کنیم ارقام تشکیل سرمایه ثابت از سال ۱۳۹۰ به قیمت‌های ثابت رو به کاهش بوده به نحوی که میزان تشکیل سرمایه ثابت از ۱,۳۵۱,۳۹۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به رقم ۱,۰۱۴,۴۰۷ در سال ۱۳۹۷ کاهش پیدا کرده است. میانگین کاهش رشد تشکیل سرمایه ثابت در این سال‌ها در حدود ۴ درصد است. همچنین این جدول نشان‌دهنده آن است که سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از ۲۰ درصد GDP در سال ۱۳۹۰ به مرور زمان کاهش پیدا

جدول ۲- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، محصول ناخالص داخلی و سهم تشکیل سرمایه از تولید ناخالص به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ (ارقام به میلیارد ریال و سهم به درصد)

سال	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات	تشکیل سرمایه در ساختمان	محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از GDP	سهم تشکیل سرمایه ماشین‌آلات ناخالص از GDP	سهم تشکیل سرمایه ساختمان از GDP
۱۳۹۰	۱,۳۵۱,۳۹۲	۵۰۸,۴۷۶	۸۴۲,۹۱۶	۶,۶۸۹,۷۳۴	۲۰	۸	۱۳
۱۳۹۱	۱,۱۱۷,۳۷۱	۴۹۶,۳۵۴	۶۲۱,۰۱۷	۶,۲۷۷,۲۱۰	۱۷	۷	۹
۱۳۹۲	۱,۱۵۳,۲۸۳	۵۲۸,۲۵۵	۶۲۵,۰۲۸	۶,۲۴۰,۷۰۶	۱۷	۸	۹
۱۳۹۳	۱,۱۸۱,۷۸۵	۵۵۷,۶۸۸	۶۲۴,۰۹۷	۶,۴۰۰,۷۹۶	۱۸	۸	۹
۱۳۹۴	۱,۰۹۶,۰۲۱	۴۹۷,۴۶۶	۵۹۸,۵۵۵	۶,۴۳۴,۶۹۶	۱۶	۷	۹
۱۳۹۵	۱,۰۳۵,۸۲۹	۵۰۶,۵۶۹	۵۲۹,۲۶۰	۷,۲۱۱,۹۸۷	۱۵	۸	۸
۱۳۹۶	۱,۰۷۳,۵۶۰	۵۲۴,۵۵۶	۵۴۹,۰۰۴	۷,۴۹۵,۴۲۵	۱۶	۸	۸
۱۳۹۷	۱,۰۱۴,۴۰۷	۴۸۸,۵۲۹	۵۲۵,۸۷۷	۷,۱۴۱,۳۳۰	۱۵	۷	۸
۱۳۹۸	۷۳۳,۵۰۷	۳۲۱,۷۲۸	۴۱۱,۷۷۹	۵,۰۰۴,۱۳۴	۱۱	۵	۶

مأخذ داده‌ها: مرکز آمار ایران، جداول فصلی حساب‌های ملی، ارقام مربوط به سال ۱۳۹۸ شامل ۹ ماه از سال است.

ساختمان بدترین وضعیت رشد بین این سال‌ها را داشته است. رشد تشکیل سرمایه در دو سال بعدی و در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ مثبت شده و پس از آن می‌بینیم که تا ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ به جز سال ۱۳۹۶ این رشد عددی منفی است. رشد منفی ۹ ماهه در سال ۱۳۹۸ به عدد منفی ۲/۶ درصد رسیده است و پیش‌بینی می‌شود با اضافه شدن فصل چهارم این عدد به منفی ۳ درصد برای کل سال ۱۳۹۸ افزایش یابد که این حاکی از کاهش روند رشد منفی تشکیل سرمایه نسبت به سال قبل است. میانگین سالانه نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ معادل ۳/۶- است. این حاکی از آن است که در این هشت سال نه تنها رشد سرمایه‌گذاری نداشته‌ایم بلکه رشد تشکیل سرمایه ناخالص، منفی هم بوده است.

بررسی وضعیت تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات و ساختمان می‌تواند نشان‌دهنده نکات مهمی باشد. میانگین رشد هشت ساله ماشین‌آلات در این هشت سال ۲- درصد و برای

نکته نگران‌کننده جدول ۳، رقم بالای رشد منفی تشکیل سرمایه در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ است. رقم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ماشین‌آلات در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ به منفی ۱۴/۷ رسیده است که این رقم پس از رقم منفی ۱۰/۸ درصدی در سال ۱۳۹۴ یک نوع رکورد به حساب می‌آید.

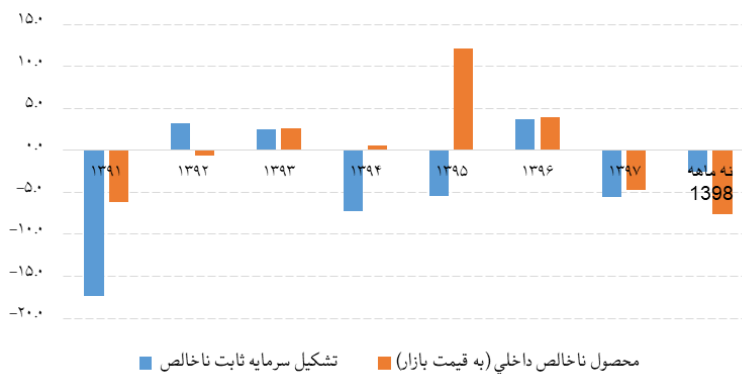
بررسی دوره‌های قبلی تشکیل سرمایه نشان می‌دهد که در دوره‌هایی که تشکیل سرمایه ناخالص منفی شده، این رشد منفی در سال بعد جبران و تشکیل سرمایه دوباره به کانال مثبت بازگشته است. این امر از شکل ۱ که از اطلاعات فصلی مرکز آمار ایران اقتباس شده است به وضوح مشهود

جدول ۳: رشد محصول ناخالص داخلی کشور و رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت (سال پایه: ۱۳۹۰ - ارقام به درصد)

سال	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات	تشکیل سرمایه در ساختمان	محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)
۱۳۹۱	-۱۷٫۳	-۲٫۴	-۲۶٫۳	-۶٫۲
۱۳۹۲	۳٫۲	۶٫۴	۰٫۶	-۰٫۶
۱۳۹۳	۲٫۵	۵٫۶	-۰٫۱	۲٫۶
۱۳۹۴	-۷٫۳	-۱۰٫۸	-۴٫۱	۰٫۵
۱۳۹۵	۵٫۵	۱٫۸	-۱۱٫۶	۱۲٫۱
۱۳۹۶	۳٫۶	۳٫۶	۳٫۷	۳٫۹
۱۳۹۷	-۵٫۵	-۶٫۹	-۴٫۲	-۴٫۷
نه ماهه ۱۳۹۸	-۲٫۶	-۱۴٫۷	۹٫۶	-۷٫۶

مأخذ داده‌ها: حساب‌های فصلی ۹۸-۱۳۹۰ مرکز آمار ایران

شکل ۱ - رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص و رشد اقتصادی بین سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۸

مأخذ داده‌ها: حساب‌های فصلی ۹۸-۱۳۹۰ مرکز آمار ایران

توجه به این که سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه در همه نظریه‌های اقتصادی به‌عنوان موتور توسعه اقتصادی عمل می‌کند منفی شدن این رقم به‌خصوص برای ماشین‌آلات بسیار خطرناک بوده و می‌تواند رکود سال‌های پیش‌رو را تشدید کرده و به آن دامن بزند. نکته مهم دیگری که از بررسی رابطه بین رشد اقتصادی و رشد تشکیل سرمایه نتیجه‌گیری می‌شود آن است که میانگین نرخ رشد اقتصادی در این هشت سال بیشتر از نرخ رشد تشکیل سرمایه بوده و از این رو به نظر می‌رسد سایر عوامل مثبت رشد مانع از تاثیر شدید

است. مثلاً رشد منفی به شدت بالای سال ۱۳۹۱ با رشد مثبت سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ تا حدی خنثی شده است. باید به این نکته توجه کرد که در سال ۱۳۹۸ افزایش رشد تشکیل سرمایه ساختمان تا حدی توانسته است شیب تند رشد کل تشکیل سرمایه را تا حدی مهار کند ولی با این حال رقم منفی تشکیل سرمایه ماشین‌آلات بسیار بالا بوده است. کاهش سرمایه‌گذاری ثابت ناخالص هشدار برای تداوم رشد اقتصادی محسوب شده و می‌تواند روند رشد توسعه‌ای اقتصاد کشور را برای سال‌های آتی با مشکل مواجه کند. با

تاحدی مهار کند ولی رقم منفی تشکیل سرمایه ماشین‌آلات همچنان بالاباقی مانده است. کاهش سرمایه‌گذاری ثابت ناخالص هشدار برای تداوم رشد اقتصادی محسوب شده و می‌تواند روند رشد توسعه‌ای اقتصاد کشور را برای سال‌های آتی با مشکل مواجه کند. نرخ سود بانکی، نرخ تورم، درآمدهای نفتی، نرخ ارز، میزان سرمایه‌گذاری خارجی و میزان تسهیلات بانک‌ها از عوامل مؤثری هستند که تشکیل سرمایه را به شدت متأثر کرده و لازم است برای هرکدام از آنها متناسب با نقشی که دارند چاره‌اندیشی شود.

منابع

[۱] داده‌های حساب‌های ملی فصلی برای سال‌های ۱۳۹۰-۹۸ قابل دریافت از آدرس: <https://www.amar.org.ir>

[2] United Nations. 2008. *System of National Accounts*.

کاهش سرمایه‌گذاری بر رشد اقتصادی شده‌اند. نرخ سود بانکی، نرخ تورم، درآمدهای نفتی، نرخ ارز، میزان سرمایه‌گذاری خارجی و میزان تسهیلات بانک‌ها از عوامل مؤثری هستند که تشکیل سرمایه را به شدت متأثر کرده و لازم است برای هرکدام از آنها متناسب با نقشی که دارند برای هرکدام از آنها چاره‌اندیشی شود.

* نتیجه‌گیری

بررسی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۰ بر اساس آخرین نتایج حساب‌های ملی ایران نشان‌دهنده آن است که بیشترین سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در تولید ناخالص داخلی طی این دوره با ۲۰ درصد مربوط به سال ۱۳۹۰ و کمترین آن با ۱۵ درصد مربوط به سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ است. سهم تشکیل سرمایه ناخالص در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ به ۱۷ درصد رسیده است که نسبت به دو سال قبل خود ۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد. همچنین در این دوره سهم تشکیل سرمایه ساختمان از GDP طی این سال‌ها کاهش بیشتری داشته و به کم‌تر از نصف میانگین این دوره رسیده است به نحوی که سهم آن از ۱۳ درصد سال ۱۳۹۰ به ۶ درصد در ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ کاهش پیدا کرده است.

ارقام ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ حاکی از افزایش رشد تشکیل سرمایه ساختمان است و روند مثبت این بخش از تشکیل سرمایه تاحدی توانسته است شیب کاهنده تشکیل سرمایه را

تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر
خیابان شهید سرتیپ فکوری، شماره‌ی ۱۴۵
کدپستی: ۱۴۱۳۷ ۱۷۹۱۱ تلفن: ۳-۸۸۶۳۰۴۴۰
پیام‌نگار: info@srtc.ac.ir وب‌گاه: www.srtc.ac.ir